

КҮРДЕЛІ
САЛАНЫҢ
КӘСІБИ
МАМАНЫ

3 - бетте

«АРМИЯ
УЧИТ
РАЗБИРАТЬСЯ
В ЛЮДЯХ»

4 - бетте

ЖАЛАҢТӨС
БАҢАДҮР
ТУРАЛЫ
ФИЛЬМ
ТҮСІРІЛМЕК

7 - бетте

Золотой Звезда
БОЕВОЕ ЗНАМЯ
КАЗАХСТАН САРБАЗЫ
ВОИНЫ КАЗАХСТАНА

facebook.com/sarbaz.kz

instagram.com/sarbaz.kz

vk.com/sarbaz.kz

twitter / @SarbazKz

WWW.SARBAZ.KZ

МЕМЛЕКЕТ БАСШЫСЫ ҚАУІПСІЗДІК
КЕҢЕСІНІҢ ОТЫРЫСЫН ӨТКІЗДІ

Президент Қасым-Жомарт Тоқаевтың төрағалығымен Қауіпсіздік Кеңесінің кезекті отырысы өтті.

Қауіпсіздік Кеңесінің төрағасы мемлекеттік органдар бірінші басшыларының Қарулы Күштерді, әскер мен әскери құрылымдарды құру және дамыту тұжырымдамасының жүзеге асырылу барысы жөніндегі бағамаларын тыңдады.

Жиын қорытындысы бойынша Қасым-Жомарт Тоқаев мемлекеттің әскери саласын ұйымдастыру ісін жетілдіру жөніндегі іс-шараларды сапалы жүзеге асыруға қатысты бірқатар нақты тапсырма берді.

ҚАЗАҚСТАН
ҚАРУЛЫ
КҮШТЕРІНДЕГІ
ӘСКЕРИ
РӘМІЗДЕР КҮНІ

Бұл күн Мемлекет басшысының 1996 жылғы 18 шілдедегі «Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің әскери рәміздері туралы» Жарлығына сәйкес атап өтіледі.

Әскери нышандарда терең патриоттық, рухани-адамгершілік мән-мағына жатыр. Оларға әскер түрлерінің жалаулары, әскери бөлімдердің жауынгерлік тулары және Қарулы Күштердің нышаны (эмблемасы) жатады. Эмблема бес бұрышты жұлдыз түрінде жасалған. Жұлдыздың ортасында алтын түстес нақышпен жиектелген шұғылалы күн, оның астында қалықтап ұшқан қыран бейнеленген.

Құрлық әскерлерінің, Әуе қорғанысы күштерінің, Әуе шабуылына қарсы қорғаныс әскерлерінің және Әскери-теңіз күштерінің тулары ерлік пен даңқты, әскери ұжымның бауырластығы мен бірлігі идеяларын білдіреді.

Жауынгерлік тудың жанында Отанына адал болуға ант береді. Аталған жәдігер әрбір әскери қызметшіге Отан үшін жанын аямай, өмірін қиюға дайын болуы қасиетті парыз екенін білдіреді.

Оқу-жауынгерлік және мемлекеттік-құқықтық даярлықта көзге түскен әскери оқу орындарының офицерлері, әскери қызметшілері мен курсанттары бөлімнің үлкен жауынгерлік туының жанында суретке түсу құрметіне ие болады.

Әскери нышан арқылы Қарулы Күштердің мемлекетке тиесілігі екенін айқындалады. Онда Отан қорғаушының ұлттық ерекшелігі мен халықтың рухани құндылықтары бейнеленген.

Әскери рәміздер моральдық-жауынгерлік рухты және жеке құрамның елдің аумақтық тұтастығы мен егемендігін қорғау жөніндегі міндеттерді орындауға дайындығын арттырудың пәрменді құралы ретінде қызмет етеді.

ҚАЗАҚСТАН ОРТАЛЫҚ АЗИЯ

МЕМЛЕКЕТТЕРІНІҢ ІС-ҚИМЫЛДАР ТҰЖЫРЫМДАМАСЫН
ҚАБЫЛДАУҒА БОЛАДЫ ДЕП САНАЙДЫ

Қазіргі уақытта Орталық Азиядағы ынтымақтастық жаңа сын-қатерлермен бетпе-бет келіп отыр. Бұл бәрімізге белгілі. Соған қарамастан, қарым-қатынасымыздың уақыт сынына төтеп беретініне және күрделі геосаяси жағдайда орныға түсетініне сенімдімін. Аймақ елдері халықаралық шиеленіс күшейе түскен бетбұрыс кезеңде өздерін лайықты ұстай алады. Бұған прагматикалық және теңгерімді сыртқы саясатымыз ықпал етеді. Елдеріміздің аумағы ежелден өркениеттер арасындағы алтын көпір қызметін атқарған. Менің пікірімше, қазіргі уақытта да Орталық Азияның маңызды миссиясы – жаһандық саясат пен экономиканың бәсекелесуші полюстері арасында дәнекер болу. Ерте ме, кеш пе күрделі геосаяси қайшылықтар кезеңі аяқталады. Арадағы алтын көпір қызметі қалады және бауырлас халықтардың келешек ұрпағы үшін теңдессіз мұраға айналады. Ортақ мүдделерді ескере отырып, мынадай іргелі міндеттерді шешуге мән беруді ұсынамын.

БІРІНШІ. Қауіпсіздік пен дипломатия салаларындағы өзара іс-қимылдарды нығайту күн тәртібіндегі маңызды мәселе болып қала береді. Бұл Орталық Азия халықтарының өркендеуіне тиісті жағдай жасау үшін өте қажет. Орталық Азия орнықты әлеуметтік-экономикалық дамуға, жан-жақты ынтымақтастыққа, бейбітшілік пен өркендеуге ұмтылған ауқымды аймаққа айналуы қажет. Қауіпсіздікке төнетін қатердің алдын алу жөніндегі шешімдерді бірлесіп әзірлеу үшін Қауіпсіздік Кеңесі Хатшыларының тұрақты консультациялар механизмін іске қосқан жөн. Бұдан бөлек, өңірлік және халықаралық проблематиканың маңызды мәселелеріне қатысты келісілген әдістерді әзірлеу үшін сыртқы істер министрлеріне, кемінде жарты жылда бір, тұрақты түрде кеңес өткізуге тапсырма беруді ұсынамын. Аймақтан тыс серіктестермен арадағы ынтымақтастыққа келер болсақ, Қазақстан көпжақты форматтар аясында Орталық Азия мемлекеттерінің іс-қимылдар тұжырымдамасын қабылдауға болады деп санайды. Біз белгіленген географиялық шекаралардың шеңберінде қалып қоймауымыз керек деп ойлаймын. Орталық Азия көшбасшыларының Консультативтік кездесуіне шақырылған қоңақ ретінде өзге де шекаралас мемлекеттердің, мәселен Ресей мен Қытайдың жоғары лауазымды өкілдері қатысуына болар еді. Бұл Орталық Азия елдеріне, әсіресе нақты мәселелерді қарастыру кезінде пайдалы болады.

ЕКІНШІ. Біз, мемлекеттер басшылары өңірдегі әлі де сақталып отырған тұрақсыздық факторларын барынша жою үшін барлық мүмкіндікті жасауға тиіспіз.

Мемлекетаралық шекаралардағы әрбір мылтық даусының жаңғырығы екі елге ғана емес, бүкіл өңірге жағымсыз әсер етеді. Керісінше, дәл қазіргі дағдарыс жағдайында мемлекеттеріміз қайшылықтарды еңсеру ісінде өркениеттіліктің, жауаптылықтың үлгісін көрсетуге тиіс. Шекараны заңды түрде рәсімдеу үдерісінің өте күрделі әрі қиын екенін өз тәжірибемізден білеміз. Даулы мәселелер шынайы тату көршілік пен халықаралық құқықтың іргелі қағидаттарына құрмет көрсету арқылы тек қана бейбіт жолмен шешілуі мүмкін. Бұның басқа жолы жоқ. Бұл кешенді проблемаларды елеуездің немесе созбалаңға салудың салдары қиын болады, тіпті Орталық Азиядағы ынтымақтастықты дамытуға бағытталған барлық күш-жігерімізді жоққа шығаруы мүмкін. Посткеңестік кеңістікте өзінің шекарасын толық делимитация жасаған мемлекет ретінде,

Қазақстан, өзара тиімді шешімдер іздестіруге барынша көмек көрсетуге дайын. Нақтырақ айтқанда, шекараны делимитациялаудың өзара тиімді тәсілдерін әзірлеу үшін сарапшылар алаңын құруды ұсынамыз. Бұл жұмысқа тәжірибелі заңгерлер, картографтар, шекарашылар және басқа да мамандарды тарту керек. Осы істе үйлестіру міндетін Сыртқы істер министрлер кеңесіне жүктеуге болады.

ҮШІНШІ. Көпжақты ықпалдастықтың берік экономикалық базасын құру да өзекті мәселе болып отыр. Кейінгі жылдары бұл бағытта едәуір жетістіктер бар. Соңғы 5 жылда Қазақстан мен Орталық Азия елдері арасындағы тауар айналымы 42 пайызға артып, 6,3 миллиард долларға жетті. Өзара сауданы кеңейту үшін зор мүмкіндіктер бар екенін ескере отырып, болашақта біз бұл көрсеткішті 15 миллиард долларға дейін жеткізбекпіз. Анықтама: 2021 жылдың қорытындысы бойынша Қазақстан мен Тәжікстан арасындағы сауда айналымы 1,5 есеге (1,16 млрд долл.), Түрікменстанмен – 2 есеге (254 млн долл.), Өзбекстанмен – 33 пайызға (4,3 млрд долл.), Қырғызстанмен – 15 пайызға (970 млн долл.) артты.

Санкциялық соғыстар мен протекционизмнің өршуіне байланысты жақындап келе жатқан ғаламдық рецессияның қаупі аймақтық экономикалық ынтымақтастықты дамытуға үдету мәселесін алдыңғы шепке шығарып отыр. Өндіріс және сауда саласындағы жеткізу желілерінің үзілуі салдарынан барлық жерде аймақтан тыс үрдісі анық байқалады. Осы тұрғыдан келгенде, елдеріміз арасындағы саудаға қатысты менің келтірген көрсеткіштерім әлеуетіміздің барлық мүмкіндігі толық пайдаланылмай отырғанын көрсетеді. Орталық Азияның экономикалық кооперациясы басты өсім көзі, кемінде елдеріміздің ұлттық экономикасын дамытудың қозғаушы күші болуға барлық негіз бар. Экономикалық әлеуетіміз бен тиімді географиялық орналасуымызды толыққанды пайдалану үшін құрылымдық және инфрақұрылымдық шектеулерді жоюды көздейтін тығыз ықпалдастық орнату маңызды. Шекаралық сауда-экономикалық хабтар желісін құруға бағытталған нақты шаралар қабылдаған жөн болар еді. Бұл Орталық Азия елдерінің бірыңғай тауар өткізу жүйесіне тірек қызметін атқарады және оны одан әрі кеңейтуге болады.

Қасым-Жомарт Тоқаевтың Орталық Азия мемлекеттері басшыларының IV Консультативтік кездесуінде сөйлеген сөзі

СОБЫТИЯ И ФАКТЫ

УВЕРЕННОЕ УПРАВЛЕНИЕ – ЗАЛОГ УСПЕШНЫХ ДЕЙСТВИЙ ВОЙСК

Пятнадцатого июля специалисты командных пунктов и пунктов управления Вооруженных Сил Республики Казахстан отметили профессиональный праздник.

Выстроенная система командных пунктов позволяет осуществлять оперативное руководство и управление органами военного управления, воинскими частями и подразделениями в интересах обеспечения военной безопасности государства.

Уверенное управление всегда является залогом согласованных и успешных действий войск. От всесторонней оценки обстановки, грамотной подготовки, своевременных и четких указаний зависит успех операции или боя.

В мирное время они осуществляют контроль за состоянием боевой готовности, готовностью сил боевого дежурства, безопасностью воздушных рубежей страны и проведением мероприятий повседневной жизнедеятельности армии.

На командных пунктах несут круглосуточное боевое дежурство офицеры, имеющие большой практический войсковой опыт, способные быстро оценить обстановку и подготовить необходимые данные для принятия решения.

ЯЗЫКОВАЯ ПОДГОТОВКА – ВАЖНАЯ СОСТАВЛЯЮЩАЯ ПОТЕНЦИАЛА МИРОТВОРЧЕСТВА

Более сорока военнослужащих из разных частей и воинских формирований Вооруженных Сил Казахстана пройдут языковую подготовку в Центре миротворческой подготовки в городе Алматы.

С учетом расширения участия казахстанских военнослужащих в миротворческой деятельности ООН особое значение приобретает знание английского языка. Он необходим для успешного выполнения задач в составе многонациональных миротворческих контингентов, в качестве штабных офицеров либо военных наблюдателей ООН.

У нас созданы все условия для обучения. Преподавательский состав готов приложить максимум усилий для того, чтобы каждый слушатель по итогам обучения достиг необходимого уровня знаний, – отметил на официальном открытии курса исполняющий обязанности начальника Центра миротворческой подготовки полковник Руслан Маерманов.

Обучение офицеров и сержантов рассчитано на шесть месяцев. Учебная программа нацелена на развитие у слушателей разговорных навыков, выработку умения читать и писать на английском языке.

Группы формируются с учетом уровня языковой подготовки слушателей. При необходимости дается специальный вводно-фонетический курс. На заключительном этапе обучения военнослужащие пройдут отдельный двухнедельный курс по военной терминологии в миротворческих операциях.

ЛАГЕРЬ «ЖАС САРБАЗ» РАСПАХНУЛ СВОИ ДВЕРИ

Для детей военнослужащих и гражданского персонала на базе физкультурно-оздоровительного комплекса «Ботагоз» в Щучинске и учебно-тренировочного центра Центрального спортивного клуба Министерства обороны в Алматинской области начинают работу военно-патриотические детские лагеря «Жас сарбаз».

На недельный летний отдых в Щучинско-Боровскую курортную зону прибыла группа ребят от 12 до 14 лет из отдаленных гарнизонов. В их числе – участники республиканских соревнований по различным видам спорта.

В церемонии открытия первой смены военно-патриотического детского лагеря «Жас сарбаз» принял участие заместитель начальника Генерального штаба – начальник Департамента воспитательной и идеологической работы генерал-майор Серик Бурмбаев.

– В военно-патриотическом лагере «Жас Сарбаз» вы не только отдохнете, приобретете друзей, но и получите новые знания и умения, необходимые будущим защитникам Отечества. Вы должны быть

здоровыми, крепкими, подтянутыми и, конечно же, горячо любить свою Родину, – сказал, обращаясь к ребятам, генерал-майор Серик Бурмбаев.

В Год детей специалисты Департамента воспитательной и идеологической работы совместно с Национальным военно-патриотическим центром Вооруженных Сил и Центральным спортивным клубом подготовили насыщенную программу. Она включает культурно-досуговые и спортивные мероприятия, походы и экскурсии.

Подростки получают уроки ориентирования на местности и выживания в лесу, научатся устанавливать палатку из подручных материалов, готовить пищу в походных условиях.

На днях откроет свои двери военно-патриотический детский лагерь и в Алматинской области. Здесь для воспитанников также подготовлена насыщенная программа на две недельные смены. Для них будут организованы экскурсии по Алматы, посещение зоопарка и дельфинария, концерты, конкурсы и встречи с именитыми спортсменами-олимпийцами Центрального спортивного клуба.

Также запланирован выезд в учебно-тренировочный центр ЦСК в поселке Панфилово, где квалифицированные инструкторы проведут занятия по преодолению полосы препятствий, мастер-классы в веревочном парке, покажут упражнения на спортивных снарядах.

Как отмечают родители, активный отдых на природе дает положительные результаты. Подростки закаляются физически, учатся быть самостоятельными и развивают свой творческий потенциал.

ОЗНАКОМИЛИСЬ С ОПЫТОМ ЯПОНСКИХ КОЛЛЕГ

В Токио с рабочим визитом побывала делегация военных медиков Вооруженных Сил Казахстана, в ходе которого состоялся обмен информацией о специфике медицинской службы в странах-партнерах.

Казахстанская делегация изучила организационно-штатную структуру Главного военного медицинского управления Сил самообороны Японии, его состав и выполняемые задачи.

Японская сторона поделилась опытом проведения специальных медицинских учений, деятельности

военных медиков в условиях чрезвычайной ситуации, в миротворческих миссиях ООН.

Казахстанским специалистам представили оснащение полевого мобильного комплекса и миротворческого госпиталя, рассказали о принципах эвакуации раненых. Совместно с японскими военными врачами провели операцию с применением симуляционных технологий.

Также они побывали в образовательных учреждениях, ознакомились с системой подготовки медицинских специалистов Сил самообороны Японии и с материально-технической базой учебных заведений.

На заключительной встрече в Министерстве обороны Японии стороны детально обсудили ключевые аспекты сотрудничества в области военной медицины, образования и науки, радиологической, химической и биологической защиты, миротворческих миссий и наметили план взаимодействия на следующий год.

ОБУЧЕНИЕ СЕКРЕТАМ РАЗМИНИРОВАНИЯ

В рамках развития и расширения миротворческой деятельности Вооруженных Сил Республики Казахстан на базе Центра разминирования Ко-наевского гарнизона проходит пилотный курс «Обезвреживание неразорвавшихся боеприпасов».

Обучение, организованное при участии экспертов Департамента миротворческих операций ООН, проходят свыше 20 военнослужащих Вооруженных Сил Казахстана из разных регионов.

Основная цель курса – ознакомление личного состава со стандартами и правилами работы групп разминирования в условиях миротворческой миссии или операции.

В ходе занятий военнослужащие изучают правила планирования обеспечения, организации и применения подразделений разминирования.

По итогам курса представителями Департамента миротворческих операций ООН будет дана оценка и рассмотрена возможность присвоения курсу сертификата соответствия стандартам ООН.

ПЕРЕХОД МИНОБОРОНЫ НА ЦИФРОВЫЕ «РЕЛЬСЫ»: ДОСТУПНОСТЬ УСЛУГ, ОПЕРАТИВНОСТЬ, ДЕБЮРОКРАТИЗАЦИЯ

В рамках глубинной цифровизации местных органов военного управления Департамент организационно-мобилизационной работы Генерального штаба Вооруженных Сил ведет работу по обеспечению доступности государственных услуг и повышению информационной безопасности.

Президент Касым-Жомарт Токаев назвал цифровизацию одним из главных факторов конкурентоспособности страны. В этом направлении в Вооруженных Силах проводится комплекс мероприятий по реализации программы «Цифровая армия». Автоматизация системы управления и внедрение информационных систем военного назначения будут способствовать де бюрократизации деятельности органов управления, повышению оперативности принятия решений и снижению уровня коррупции.

С учетом этого Министерство обороны уделяет особое внимание обучению личного состава. Так, Департамент организационно-мобилизационной работы провел учебно-методические сборы начальников подразделений защиты госсекретов, направленные на развитие цифровых компетенций специалистов.

В ходе занятий начальники подразделений защиты государственных секретов обучились порядку организации перевода документов в электронный формат в местных органах военного управления с использованием программного средства криптографической защиты информации. При этом использовалась защищенная связь с передачей служебных сведений в режиме онлайн.

Такой подход исключает дублирование документов, минимизирует бумажный документооборот и сокращает денежные расходы на отправку по каналам

фельдьегерской и специальной почтовой связи. При этом существенно повышается оперативность обмена информацией. Модернизация средства криптографической защиты информации позволит в скором времени перейти на режим онлайн.

Напомним также, что в течение 2020–2021 годов Министерство обороны реализовало пилотный проект «Цифровой местный орган военного управления». И он доказал свою эффективность. Благодаря интеграции с информационными системами других госорганов, сделан значительный шаг в обеспечении доступности государственных услуг для населения.

ӘСКЕРИ БІЛІКТІЛІК

КҮРДЕЛІ САЛАНЫҢ КӘСІБИ МАМАНЫ

2021 жылдың жазында Ауғанстан елінде жағдай ушығып, 16 тамызда азаматтық авиация Кабул әуе кеңістігі арқылы өтетін транзит «бақылаусыз» қалатынын мәлімдеді. Жексенбіде «Талибан» қозғалысы Ауғанстан астанасы Кабулды соғыссыз алды. Ауған жерінде қандастарымыздың барын ескерсек, сол кезде жағдай өте қиын еді. Бірақ сол сәтте біздің мемлекет шұғыл шешім қабылдап, қандастарымызды елге әкелу мәселесіне кірісіп кетті.

Өте қиын және қауіпті жағдайда ҚР Қарулы Күштерінің Әуе қорғанысы күштеріне қарасты әскери-көлік авиациясының экипаждары 2021 жылдың тамыз айында Кабулдан отандастарды эвакуациялау операциясын жүргізді. Солардың ішінде 53975 әскери бөлімінің авиациялық эскадрилья (әскери көлік авиациясы) авиациялық буын ұшқышы капитан Хайдилла Байдәулет Ерділлаулы да бар еді. Жағдайдың қаншалықты күрделілігіне қарамастан сол кезде Әскери әуе күштеріне қарасты бір экипаж 42 қандасымызды еліне аман-есен жеткізді. Экипаж құрамында капитан С.Бирюков, командирдің көмекшісі капитан Б.Е. Хайдилла, ұшақ инженері капитан Е.Мухаметченев, ұшақ механигі қатардағы Ш.Шарибеков болды. Олар сондай-ақ Қазақстан Республикасының Елшілігіне көмек сұрап жүгінген гуманитарлық операцияға қатысып, Қырғызстан, Ресей және Литва азаматтарын да Ауғанстан жерінен шығарды. Әскери әуе күштерінің кәсіби шеберлігі «Жусан» гуманитарлық акциясы кезінде де көрінді. Ұшқыштар Сирияға рейс жасап, азаматтарымызды Отанына қайтарды.

Қиыншылығы мен қызығы қатар жүретін ұшқыш мамандығында кенеттен, шұғыл шешім қабылдайтын, адам өміріне қауіп төнетін жағдайлар жиі кездесіп тұрады. Біз газетіміздің бүгінгі санында осы саланың кәсіби маманы авиациялық эскадрилья (әскери көлік авиациясы) авиациялық буын ұшқышы, капитан Байдәулет Хайдилла жайлы айтпақпыз.

Байдәулет қандастарымызды қауіпті аймақтан көшірген Кабул сапарының бел ортасында болды. Қанша

дегенмен «Талибан» қозғалысы қарамағына өткен мемлекет аумағы қауіпті саналғанымен, «Қорқыныш, қауіп-қатер болды ма?» деген сұрағымызға: «Ұшу штаттық режимде өтті. Кабулға ұшып келісімен бізді әскери атташе күтіп алды. Кабул әуежайында 3 сағаттай болдық» деп салқынқанды ғана жауап берді. «Ол біздің жұмысымыз, міндетіміз ғой» дегенді меңзегенімен, ол жұмыстың артында үлкен жауапкершілік, батылдық, кәсібилік жатыр.

Капитан Хайдилла Байдәулет Ерділлаулы 1994 жылы Шымкент қаласында дүниеге келген. Мектепті тәмамдаған соң ол Алматыдағы Т.Бигелдинов атындағы Әуе қорғанысы күштерінің Әскери институтына оқуға түседі. Бала күнгі асқақ арманы орындалып, мақсат-тілектерінің жаңа сатысына өткендей болады. «Қызығы мен шығығы қатар жүретін әскери өмірдің айнасы-

ұшқыш мамандығы сырттан қызыға тамашалап қарайтын әдемі романтика болғанымен, қиыншылығы да жетерлік. Әуеде қалықтап бара жатқан ұшақты тізгіндеу екінің бірінің қолынан келмейді. «Ұшқыш – аса жауапкершілікті талап ететін қиын да қызық мамандық. Әуеде өзіңнен әлдеқайда үлкен қанатты темір тұлпарды бағындыру әйел заты үшін де, ер азаматтар үшін де оңай іс емес. Сырттан әдемі картина сияқты болып көрінгенімен, ұшқыш болу үлкен жауапкершілік пен зеректікті талап етеді.

Ұшаққа кірген сәттен бастап жолаушының өмірі біздің қолымызда екенін естен шығармау керек. Кез келген мәселені шешуде ақылды ғана басшылыққа алу жеткіліксіз, жолын, ыңғайын таба білу керек. Аспанда әр секундтың мәні зор. Берілген ақпаратты тез ұғып, жылдам әрі дұрыс шешім қабылдауда зеректік керек деп ойлаймын», - дейді ол.

Иә, өз мамандығыңды жан-тәніңмен жақсы көру, тек жақсы көріп қана қоймай, жауапкершілігін де сезіну, жан аямай жұмыс жасау, керек кезінде қажырлық та қайраттылық та көрсетіп, талмай тәжірибе жинақтау нағыз кәсіби адамның ғана қолынан келер.

ӘСКЕР МЕН ӘУЛЕТ

ӘКЕ ЖОЛЫН ЖАЛҒАУ — ЖҮРЕК ҚАЛАУЫ

Ерсін Темірғалиев тәрбие мен тәртіп темірдей қатаң әскери отбасында ер мінезді әкесін үлгі тұтып өсті. Бала күнінен Отан қорғаушы болуды армандады. Әскердегі өмірді көріп, әскери қызметке қызығушылығы артқан сайын әскери адам болатынына нық сенімді болды.

2010 жылы Семей қаласындағы арнайы орта білім беретін «Көлік колледжін» бітірісімен, 16752 әскери бөліміне келісімшарт бойынша қабылданды. «Шығыс» өңірлік

қолбасшылығына қарасты 28738 әскери бөліміне 2012 жылы ауысты. Осы бөлімде көлік жүргізушісінен бастап бөлімше командирі, взвод сержанты, рота сержанты,

взвод командирі лауазымына дейін жетті. Бүгінгі күні материалдық қамтамасыз ету батальонының шаруашылық взводдың командирі.

Алуа ИСКАКОВА,
«Шығыс» өңірлік қолбасшылығы

«Отбасын құрып, бақытқа бөленіп, әскери қызметте де үлкен жетістіктерге жете бастағанда әкем мезгілсіз дүние салды. Менің әкем Едіге Темірғалиев – Қарулы Күштерде талай жыл еңбек еткен адам. Бұл жағдай мені тез есейтті. Әскер киімін киіп, қару асынып, Отан қорғаушы болуыма әкемнің өзіндік ықпалы болды, әрине. Басқаша болуы да мүмкін емес еді. Менің ойымша, әскери адам болу – нағыз ердің жұмысы. Елді, жерді қорғау, мемлекет шекарасының бүтіндігін сақтау – ер-азаматтардың міндеті», - дейді 3-сынып сержанты Ерсін Темірғалиев.

Әке-шешенің тәлімі мен тәрбиесі, үлгі мен өнегесі перзент үшін өмірлік азық қой. Әке жолын жалғаса Ерсін Темірғалиев өмірлік жүйбей Салимамен Амир есімді үл тәрбиелеп отыр. Оның да ата мен әке дәстүрін жалғастырып, Отан қорғаушы болғанын қалайды.

АҚПАРАТТАР АҒЫНЫ

ЖАУЫНГЕРЛІК ДАЙЫНДЫҚТАР ЖАЛҒАСАДЫ

Теңіз жаяу әскерлері бригадасының «Оймаша» полигонында қарқынды жауынгерлік дайындық жалғасуда.

Сабақ барысында көктемгі шақырудың жеке құрамымен заңсыз қарулы құрамаларды тойтару, кейіннен шабуылға көшу және шартты қарсыласты құдалау бойынша іс-қимылдар пысықталуда. Оның мақсаты – шабуыл кезінде бөлімшелердің жауынгерлік үйлесімділігін тексеру, бөлімше командирлеріне қарсыластың қорғаныс тереңдігіндегі ұрыста атыс пен бөлімшенің қозғалысын басқаруда тәжірибе беру. «Әр бөлімдердің сабақ тақырыптары әртүрлі болуы мүмкін. Мысалы, біреуі қорғаныста, екіншісі ша-

буылда, үшіншісі арнайы тапсырмаларды орындайды. Бұл ретте дала сабақтарының кемінде 30 пайызы түнде, жеке нормативтерді де, бөлімше құрамында да пысықтаумен өтеді», - деп атап өтті бригада командирінің жауынгерлік және дене шынықтыру даярлығы жөніндегі орынбасары майор Сапаралы Қазақбаев.

Айта кету керек, бөлімшелердің жауынгерлік атыстары екі апта бойы өтеді. Дайындықтың келесі кезеңі взводтарды жауынгерлік үйлестіру болады.

«ӘСКЕРИ БАСПАНА»
БАҒДАРЛАМАСЫНА ҚҰЖАТ ҚАБЫЛДАНАДЫ

«Әскери баспана» тұрғын үй бағдарламасына қатысуға құжат қабылдау 1 ай бойы жүреді.

Отбасы банкінің мәліметінше, көптен күткен «Әскери баспана» 8/15 бағдарламасы тамыз айында басталады.

«Құрметті тұрғын үй төлемін алушылар, жұмысыңыздың оңай еместігін білеміз, сол үшін сіздерді бірнеше тамаша жаңалықпен қуантқымыз келеді. Бағдарламаға өтініш беру 1 айға созылады. Бұл дегеніміз, өтініш беруге бұқпал қатысушылардың уақыты жетеді» деп жазылған банктің Instagram парақшасында.

Хабарламада айтылғандай, ипотеканы банк бөлімшесіне бармай-ақ, консьерж сервис арқылы онлайн рәсімдеуге болады. «www.hcsbk.kz және www.otbasubank.kz сайты арқылы бейне қоңыраудың көмегімен жұмыста отырып рәсімдеуге де болады. Ипотеканы онлайн рәсімдеп, сіз уақытты ғана емес, ақшаны да үнемдейсіз. Ипотеканы онлайн рәсімдеу 50 % арзанырақ» делінген.

Сондай-ақ, банк аталған бағдарламаның басталуын күте алмайтын немесе тұрғын үй ипотекасын 8 %-дың орнына 6 %-бен алғысы келетіндерге ұсыныс

жасап отыр.

«Әскери баспана» бағдарламасы бойынша 6/50 несиесін алуға болады: 6% – ипотека бойынша пайыз; 50% – бастапқы жарна. Бұл бағдарламаны Отбасы банк арқылы кез келген уақыт рәсімдесеңіз болады. Осы бағдарлама бойынша 50% жинақтап, бір жылда 752 тұрғын үй төлемін алушы несие рәсімдеді. Бағдарламаға қатысуда ешқандай конкурс пен кезек жоқ.

Рима ӘБЕУОВА
«САРБАЗ»

ЖҮК КӨТЕРУ МЕХАНИЗМДЕРІН ПАЙДАЛАНУ ЖӨНІНДЕГІ НҰСҚАУЛЫҚТЫҢ ЖОБАСЫ ЖАРИЯЛАНДЫ

СЛУЖИТЬ И ЖИТЬ

«АРМИЯ УЧИТ РАЗБИРАТЬСЯ В ЛЮДЯХ»

«Служба в армии — смысл моей жизни. Что может быть благороднее, чем защищать родную землю? Я нахожусь в строю уже достаточно долго, порядка 20 лет, и понимаю, что в каждой профессии есть основные ориентиры, стремление к которым позволяет тебе стать лучше. Тяга к самосовершенствованию, учебе, повышению квалификации — это первоочередные качества, которые я стараюсь прививать подчиненным», - говорит штаб-сержант Куандык Мадияров.

Фархат КИНЖИТАЕВ,
Думан КУРМАНГАЛИЕВ (фото)

Его нынешняя должность - сержант регионального командования «Астана». Это значит, что под его руководством находятся все сержанты бригад, батальонов, рот и взводов войсковых частей, которые входят в состав регионального командования. Более того, по сути, он является правой рукой командующего войсками генерал-майора Шайх-

Хасана Жазыкбаева, поскольку именно сержантский состав можно назвать центральной нервной системой армии. От них зависит, надлежит ли образом выполняются приказы командиров, а также уровень подготовки рядовых солдат.

- По результатам последних ежегодных итоговых проверок выводы можно сделать однозначные — уровень боевой подготовки повышается, одновременно улучшается материально-техническая база в войсках. Немаловажным фактором является качество призывного контингента — сейчас в армию, как правило, преимущественно призываются молодые люди со средне-специальным и высшим образованием, хорошим здоровьем. Сложные воинские профессии им предстоит освоить всего за год, это компенсируется возросшей интенсивностью боевой подготовки, и со своими обязанностями они справляются. То есть налицо изменения в лучшую сторону, - констатирует штаб-сержант Мадияров.

Он имеет два высших образования - экономическое и юридическое, окончил специализированные сержантские курсы при Военном институте Сухопутных войск РК (бывшее Алма-Атинское высшее общевойсковое командное училище имени Маршала СССР И. Конева), а также курсы при Национальном университете обороны и кадетском корпусе в Щучинске. Отлично владеет русским, казахским и английским языками.

В соответствии с программами военного сотрудничества между оборонными ведомствами РК и США проходил трехмесячную языковую подготовку в Сан-Антонио (штат Техас), принимал участие в международном семинаре старшего сержантского состава стран Центральной и Южной Азии, который проходил в Форт-Ноксе (штат Кентукки).

Куандык считается одним из лучших инструкторов не только регионального командования «Астана», но и Вооруженных Сил РК в целом. Не раз занимался подготовкой казахстанских военнослужащих, которые занимали призовые места на конкурсах, проводимых в рамках Армейских международных игр. Как известно, в этом году ряд конкурсов АРМИИ-2022 впервые в истории пройдут на территории учебного центра «Спасис» регионального командования «Астана». И на штаб-сержанта Мадиярова в данное время возложена не менее ответственная задача — он отвечает за материально-техническое

«В воинском коллективе сразу видно, кто чего стоит, на кого можно положиться, а кто относится легкомысленно к данному слову»

обеспечение военнослужащих, которые готовятся прибыть на гостеприимную карагандинскую землю.

- В отборе на АРМИИ-2022 принимали участие лучшие представители всех воинских частей, региональных командований и видов Вооруженных Сил Казахстана. Ребята показывают достаточно высокий уровень, силу воли и стремление к победе. Они выносливые, у них развиты боевые качества. Конечно, необходимо поработать над тактикой, чем мы и занимаемся, нужен опыт. Думаю, у наших армейцев есть все шансы в борьбе за призовое место, - отмечает штаб-сержант регионального командования «Астана».

В настоящее время штаб-сержант Мадияров руководит подготовкой военнообязанных, призванных на регулярные воинские полевые сборы в городе Приозерске Карагандинской области. По его словам, мужчины повторно идут в армию с большой охотой и желанием.

- Естественно, разговариваешь с каждым из них. И многие признаются, что служба в войсках повлияла на них только в положительную сторону. Переосмыслили многие вещи, научились ответственности и самодисциплине, порядку. Говорят, что научились лучше разбираться в людях — и действительно в воинском коллективе сразу видно, кто чего стоит, на кого можно положиться, а кто относится легкомысленно к данному слову. Армия дает умение управлять собой и принимать решения в сложных жизненных ситуациях. Приятно слышать такие слова, потому что, надеюсь, за годы службы и я внес свой скромный вклад в повышение имиджа отечественных Вооруженных Сил, - говорит Куандык Мадияров.

ВСЕГДА ГОТОВ ПРИЙТИ НА ПОМОЩЬ

Способность проявить в критической ситуации решительность и смелость, несмотря на риск — от этого, порой, зависит спасение человеческой жизни. Именно эти качества проявил старший лейтенант отдельной радиолокационной роты (г. Щучинск) Ескендир Касымбай.

По окончании школы он мечтал поступить в Национальную академию искусств им. Т.К. Жургенова по направлению «Режиссура», поскольку увлекался съемками видео. Однако волею судьбы он стал учеником Алматинской Республиканской военной школы «Жас Улан» имени Б. Момышулы. По окончании обучения поступил в Военно-инженерный институт радиоэлектроники и связи МО РК, который окончил в 2021 году.

Сегодня в рамках своих должностных обязанностей (заместитель командира роты по боевой подготовке) молодой офицер выполняет обязанности, связанные с ведением документации по боевой и физической подготовке.

Выше мы уже отметили, что после школы Ескендир хотел стать режиссером, но, как известно, нет лучшего драматурга, чем сама жизнь, которая в исключительных случаях дает возможность спасти жизнь другому и стать героем.

В тот день, 14 июля, Ескендир Касымбай был на пробежке с друзьями. После они решили искупаться в озере Большое Чебачье (Щучинско-Боровская курортная зона), где заметили волнение людей и услышали крики о помощи. Оказалось, что примерно в пятистах метрах от берега на надувном матрасе находились двое — отец и пятилетний ребенок. Мужчина предпринимал отчаянные попытки добраться до берега, однако мешали сильные волны и ветер.

Ескендир признается, что первым бросился в глаза ребенок. Лишь нырнув в воду и поплыв, он заметил выбившегося из сил мужчину лет сорока. Плывая к попавшего в западню людям, он увидел, что с другой стороны берега им на помощь плывет девушка. Впоследствии выяснилось, что ее зовут Полина Савельева (жительница г. Тюмень), которая занимается плаванием. Она также стала героиней драматических

событий на Большом Чебачьем.

Приплыв почти одновременно, наши герои приступили к спасению людей, толкая матрас к берегу. Вскоре мужчина, находящийся на матрасе, решил плыть самостоятельно. Но силы все же стремительно его покидали, и он отстал. Почти добравшись до берега, Ескендир увидел, что мужчина находится на грани полной потери сил. Он крикнул: «Помогите ему!» и кто-то бросил мужчине спасательный круг.

Таким образом, благодаря усилиям двух отважных людей история получила счастливый конец. На берегу их встретили аплодисментами. По словам Ескендира, это был его первый заплыв на столь большое

расстояние. Благодаря социальным сетям данная история получила широкий резонанс. Вскоре нарратив истории появился и на страницах интернет-порталов. Узнав о ней, командование роты, где проходит службу старший лейтенант Ескендир Касымбай, поблагодарило его, отметив его мужество, проявленное в ходе спасения людей. Ескендир Касымбай подчеркивает, что не чувствует себя героем.

Помимо решительности и самоотверженности важную роль в благополучном завершении «операции» сыграла отличная физическая подготовка офицера.

- Физическими упражнениями я занимаюсь на регулярной основе. Правда до поступления в военный вуз моя физическая подготовка оставалась желать лучшего. Поэтому спасибо преподавателям института, которые грамотно подбирали методику физической подготовки, обучали нас правильной технике выполнения тех или иных упражнений. Думаю, что это и стало решающим фактором в удачном завершении этой истории, - говорит старший лейтенант Ескендир Касымбай.

НА ЯЗЫКЕ МОЛОДЕЖИ

Сегодня ряды Вооруженных Сил пополняет поколение молодых людей, активно пользующихся достижениями прогресса, Интернетом, социальными сетями. Эти молодые люди в полной мере понимают силу социальных сетей и то, как они могут повлиять на массовое сознание, представив ту или иную информацию в нужном ключе. Одним из таких продвинутых молодых людей является рядовой второго пушечно-артиллерийского дивизиона регионального командования «Астана» Молдаш Султанбек Адильбекулы.

Нариман ДЮСЕНОВ,
Думан КУРМАНГАЛИЕВ (фото)

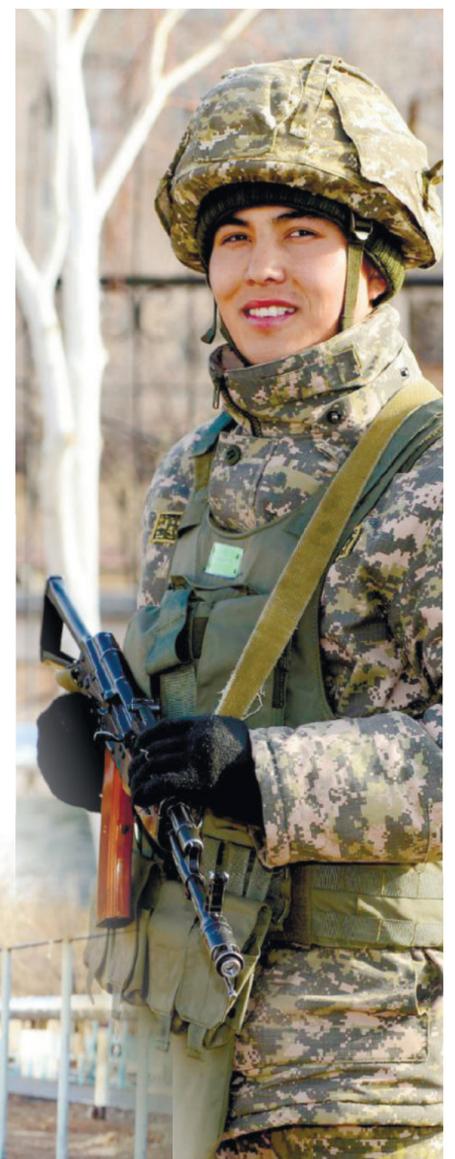
Призавшись в ряды Вооруженных Сил осенью прошлого года, уроженец села Ынтымак Туркестанской области сразу показал себя с положительной стороны и активно стал применять свои навыки и знания, в том числе в IT-сфере. К примеру, командиры отмечают его вклад в создание мультимедийных композиций для различных мероприятий. Так, его знания и опыт помогли в организации праздничных концертов ко Дню Независимости, 30-летию Вооруженных Сил, дню части.

По словам военнослужащего, придя в армию, его впечатлила форма и тот самый армейский порядок, который является фундаментом крепкой армии. Первые же стрельбы из автомата Калашникова укрепили в нем уверенность в себе. Будучи в составе артиллерийского расчета, видя своими глазами всю мощь артиллерийских орудий, рядовой Султанбек Молдаш совершенствовал в себе навыки, необходимые боевому братству.

Наш герой — это отличник боевой и политической подготовки, шагающий в ногу со временем. Его усилиями были сняты ролики для социальной сети TikTok, которые направлены на повышение престижа службы в казахстанской армии. По его задумке, в роликах демонстрируются все самые важные качества современного солдата — мужество, физическая и духовная сила. В планах у Султанбека снять еще несколько видеороликов о жизни в армии, которые могли бы в доступной и понятной современной молодежи форме раскрыть понятия армия и патриотизм.

- Конечно, хотелось бы, чтобы военнослужащим срочной службы был доступен круглосуточный Интернет. По объективным причинам пока это невозможно.

- Считаю, что мы не должны игнорировать веяния времени и постепенно все больше доверять новым технологиям, активно внедрять их в нашу жизнь и службу. Молодежь гораздо лучше понимает язык социальных сетей, и пользуясь ими, можно делать работу плодотворнее и эффективнее, - говорит Султанбек.

В КАЗАХСТАНЕ ПЛАНИРУЮТ ВВЕСТИ ГОСКОНТРОЛЬ ЗА ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ И ОХРАНОЙ ЗЕМЕЛЬ И ЛЕСОВ

ОТАНҒА ҚЫЗМЕТ ЕГЕМЕНДІ ЕЛ ӘСКЕРІНІҢ ДАМУ ЖОЛЫ

► Думан ҚҰРМАНҒАЛИЕВ

Приозерск гарнизонының Қарулы Күштер ардагерлері ұжымы аталған гарнизондағы орналасқан Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Тыл және қару-жарақ бастығына қарасты 60601 әскери бөлімі мен «Астана» өңірлік қолбасшылығы әскерлері 18405 әскери бөлімінің жеке құрамымен кездесті. Айта кетерлік жайт, гарнизондағы орналасқан басқа әскери бөлімдерге қарағанда осы аталған әскери бөлімдердің жеке құрамы тек офицерлер мен келісімшарт бойынша әскери қызметшілер қатарынан бой түзеп, сапта тұрғаны көзге түсті.

Алдымен, 60601 әскери бөліміндегі кездесуді бөлім командирінің тәрбие және идеологиялық жұмыстары жөніндегі орынбасары майор Қалымбетов Нұрдос Маратұлы ашып берді. Сөйлеушілердің көшін Приозерск гарнизонының Қарулы Күштер ардагерлері ұжымының төрағасы Кенжебеков Тілек Алшымбекұлы бастады. Жеке құрам алдында ардагер аға Тілек Алшымбекұлы: «Тәуелсіз Қазақстанның армиясы – біздің еліміздің тірегі, аумақтық тұтастығы мен қауіпсіздігінің кепілі. Егеменді еліміздің төл әскерінің құрылуы мен дамуы жолындағы кешегі Ұлы Отан соғысына қатысып, ерен ерліктерімен көзге түсіп, бүгінде барша қазақстандықтардың мақтанышына айналған Кеңес Одағының Батыры, Тәуелсіз Қазақстанның №1 Халық қаһарманы, тұңғыш Қорғаныс министрі, Армия генералы Нұрмағамбетов Сағадат Қожахметұлының есіміне ерекше тоқталғым келеді. Егеменді еліміздің тарихында өшпес ізін қалдырды. Өмірі мен ерлік жолын әрдайым үлгі тұтамыз!» - деп, тебіренді.

Келесі кезекте тәжік-ауған шекарасындағы қарулы қақтығысына қатысушы майор Нұрзат Есмханбетов сөз сөйлеп, өзінің өткен күндерін ой елегінен өткізді. Әскер қатарына шақырылған жауынгер Нұрзат Қуанышұлы өзінің жалындаған жастық жағында иығына қаруын асынып, екі ел арасындағы жанжалды тоқтату мен тұрғындардың бейбіт өмірін қалыптастыруға қатысқандығын сөз етті.

Ал, енді келесі кезектегі кездесу 18405 әскери бөлімінің жеке құрамымен өткізілді. Кездесуді бөлімнің (құқықтық жұмыстары жөніндегі) офицері, әділет аға лейтенанты Аманкелдиев Дархан Сұлтанбайұлы ашты. Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің тарихы мен құрылуына тоқталған лауазымды тұлға әділет аға лейтенанты Д.Аманкелдиев егеменді еліміздің армиясын сап түзеген әрбір әскери қызметші мақтан ету керектігін жеткізіп берді.

Кездесу барысында сөз алған Приозерск гарнизонының Қарулы Күштер ардагерлері ұжымының төрағасы Т.Кенжебеков Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің отыз жыл белесіндегі атқарылған игі істерге тоқталды. Жеке құрамға Кеңес Одағының Батыры, Қазақстан Республикасының тұңғыш Қорғаныс министрі, Халық қаһарманы, Армия генералы С.Қ.Нұрмағамбетов өмірбаяны, ерлік жолы мен егеменді еліміздің төл әскерін құру жолындағы сіңірген еңбегі мен атқарған

қызметі жеткізілді. Қарулы Күштер ардагерлері ұжымының төрағасы Тілек Алшымбекұлы: «Кешегі сұрапыл соғыс күәгері, Кеңес Одағының Батыры, бүгінгі ел мақтанышы, Армия генералы Сағадат Нұрмағамбетов – біздің Тәуелсіз Қазақстандағы ең жоғарғы марапат болып саналатын «Халық қаһарманы» атағының бірінші иегері, сонымен қатар Қазақстан Республикасының тұңғыш Қорғаныс министрі, Осындай марапатқа

еңбек жолы мен әскери қызметте қол жеткізгендігі анық. Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің қатарындағы әрбір әскери қызметші Халық қаһарманы, Армия генералы Сағадат Нұрмағамбетов есімін мақтанышпен айтып, өмірі мен ерлік жолын үлгі тұту керек!» – деп, жеке құрамға өз ойын жеткізді.

Кездесулер әскери қызметшілердің тарапынан асқан қызығушылық танытып, жоғарғы деңгейдегі ұйымшылдықпен өткізілді.

АҚПАРАТТЫҚ ШОЛУ

► Алуа ИСКАКОВА
«САРБАЗ»

Артиллериялық қондырғыдан атыс тапсырмалары

Аягөз гарнизонының «Майлин» далалық тәжірибелік жаттығу полигонында 10181 әскери бөлімінің артиллеристері жауынгерлік дайындық жоспарына сәйкес атыс тапсырмаларын орындады.

Өздігінен жүретін «Акация» артиллериялық қондырғыдан оқ ату әскери қызметшілерге тұрақты орналасу пунктерінде өткізілген теориялық және тәжірибелік сабақтар кезінде алған барлық білімдерін іс жүзінде бекітуге мүмкіндік берді. Қондырғылардан ату сабақтарына батареяның жеке құрамы тартылды. Далалық ату-жаттығу барысында техникалық қауіпсіздік шаралары басты назарда болды. Жауынгерлік әзірлік жоспарына сай оқу-жауынгерлік даярлық бойынша тапсырмаларды орындау кезінде батареяның жеке құрамы үйлесімділік пен өзара іс-қимылды псықтады. Нысананы оқ-дәрілердің ең аз зарядымен атып зақымдауға ерекше көңіл бөлінді. «Қондырғылардан ату сабақтарында командирлердің

дұрыс шешім қабылдау, жеке құрамды шебер басқару біліктілігі іс жүзінде көрсетіледі. Әсіресе жас офицерлер мен мерзімді қызметтегі әскери қызметшілер үшін аса маңызды. Жаттығу полигонындағы мақсат та сол, теориялық білімді тәжірибе жүзінде толығымен игеруді жас мамандарға үйрету. Мәселен, өздігінен жүретін «Акация» артиллериялық қондырғыдан оқ атудан осы жаттығуда менің батареям барлық нысаналарға дәл тигізіп, шеберліктерін шын мәнісінде дәлелдеді. Жауынгерлік әзірлік бойынша жеке құрам басшылық тарапынан жақсы баға алды», - деді артиллериялық батареяның аға офицері Адайбек Құсайынов.

ӘСКЕРИ МІНДЕТТІЛЕРДІҢ ЖИЫНЫ

ҚР «Әскери қызмет және әскери қызметшілердің мәртебесі туралы» Заңына және ҚР Үкіметінің «Әскери міндеттілерді оқу әскери жиынына шақыру туралы» Қаулысына сәйкес әскери міндеттілердің оқу әскери жиыны басталды.

36376 әскери бөліміне әскери міндеттілер Аягөз, Үржар, Тарбағатай, Зайсан аудандарының қорғаныс істері жөніндегі біріктірілген бөлімдері арқылы шақырылды. Әскери киім-кешек, құрал-жабдықтармен қамтамасыз етілген әскери міндеттілер әскери бөлімінің далалық лагеріне қоныстанды. Алғашқы аптада қауіпсіздік шаралары бойынша сабақтар өткізіліп, әскери міндеттілер мамандықтары бойынша бөлімшелерге бөлінді. Әскери-патриоттық тәрбие сағаттары да ұйымдастырылып, Отан алдындағы борышты өтеудің жауапкершілігі туралы әңгімелесулер де болады. Гарнизондағы оқу әскери жиынының бастығы, әскери бөлім командирі подполковник Мұрат Нұржігітовтың пікіріне жүгінсек, әскери адам әлемдегі ахуалдан хабардар болып, түрлі қауіп-қатерге қарсы тұруға әрдайым әзір болуы тиіс. Өзге мамандықты игеру – екінші білім алумен тең. Дегенмен әскери міндеттілерді бір айдың ішінде басқа мамандыққа қайта даярлау – бүгінгі заманның талабы. Әскери міндеттілердің барлығы – бұған дейін Отан алдындағы әскери борышын өтегендер. Тек жауынгерлік әзірлік, әскери іс, әскери қару-жарақ пен техникалық ерекшеліктеріне теориялық және практикалық негізде қайта оқытылады. Сондай-ақ, өткерді тылмен және техникамен қамтамасыз ету, радиациялық, химиялық және биологиялық қорғаныс, тәрбие және идеологиялық жұмыстар секілді жеке әскери мамандықтар бойынша дайындықтан да өтеді. «Мерзімді қызметті өткергеніме 10 жылдан астам уақыт өтті. Содан бері әскери техника өзгерді, жаңартылды, әскердегі жағдай айтарлықтай жақсарды. Әскери міндеттілердің оқу әскери жиынына

келгеніме қуаныштымын. Бұл қалыптасқан дағдыларды нықтап, жаңа әдістерді үйренуге жақсы мүмкіндік», дейді запастағы ефрейтор Серік Қанапиянов.

Әскери бөлімде шілденің 20-сынан басталған жиын

18-ші тамызға дейін жалғасады. Осы мерзімде 90-ға жуық әскери міндеттінің жиынға қатысуға келген-кеткен күндермен қоса, жұмыс орны мен атқаратын лауазымы сақталады. Оған республикалық бюджеттен орташа айлық жалақы төленеді. Жиынның қорытындысы бойынша өзге кәсіпті үздік игерген әскери міндеттілерге әскери атақтар мен лауазымдар, мақтау қағаздары мен құрмет грамоталары табыс етіледі.

ПАТРИОТТЫҚ САБАҚ ӨТКІЗІЛДІ

Семей гарнизоны 28738 әскери бөлімінің мерзімді қызметтегі әскери қызметшілері «Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің әскери символдары» тақырыбындағы сабаққа қатысты.

Сабақта «Қарулы Күштердің әскери символдары туралы» ҚР Президентінің 1996 жылғы 18 шілдедегі Жарлығы негізге алынып, әскери рәміздер мен рәсімдер туралы мағлұмат берілді. Жауынгерлік ту, жалау, әскери ауыспалы байрақтар, әскери нышандар мен әскери айырым белгілері жайында да дерек ұсынылды. Жауынгерлік тудың маңыздылығы жан-жақты түсіндірілді. Кез келген әскери бөлімнің рәміздік белгісі саналатын жауынгерлік туды қадірлеу, қасиетін қастерлеу білу, сақтау мен қорғау жауынгердің борышы екені де жеткізілді.

АКЦИЯ ҰЙЫМДАСТЫРЫЛДЫ

Алакөл ауданында орналасқан 31767 «Г» әскери бөлімінің басшылығы және Үшарал гарнизоны Әскери полиция бөлімінің офицер-уәкілі әділет аға лейтенанты Ф.Тоқтаубаевпен бірлесе Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерінде әскери тәртіп пен құқық тәртібін нығайту бойынша «Армияда қылмысқа орын жоқ» бағдарламасын орындау мақсатында 31767 «Г» әскери бөлімінің жеке құрамымен «Құқық бұзушысыз әскер» акциясы ұйымдастырылды.

Акцияға сәйкес әскери қызметшілермен сұхбаттар, дөңгелек үстелдер, әскери тәртіпті жүйелерді бұзатын құқыққа қарсы басқа әрекеттер жасалатын адамдарды

31767 «Г» әскери бөлімі командирінің ТжИЖ жөніндегі орынбасары майор М.КАЛИУЛЛИН

анықтау мақсатында жасырын сауалнамалар жүргізілді.

Бұндай акциялар әскери қызметшілердің құқықтық сауаттылығын арттыруға, гарнизонда құқықтық тәртіпті қамтамасыз етуге және «Тәртіпсіздікке нөлдік шыдамдылық» ұстанымын іске асыру бойынша талаптарының орындалуына және әскерлерде заңдылықты қолдауға бағытталған.

МЕТОДИЧЕСКИЕ РЕКОМЕНДАЦИИ

ДИСЦИПЛИНА – ОСНОВА ВОИНСКОЙ СЛУЖБЫ

Методические рекомендации в помощь руководителям групп государственно-правовой подготовки на тему «Деятельность командира по укреплению воинской дисциплины. Основные принципы, содержание, формы и методы обучения и воспитания подчиненных».

Продолжение. Начало – в Сарбаз №28 от 15.07.22

Дисциплинированность воина не является жестко фиксированным качеством. Она укрепляется под влиянием воспитания и хорошего примера. Может ослабевать и даже разрушаться в неблагоприятных условиях. Кроме того, индивидуально-психологические особенности личности находят свое проявление и в дисциплинированности. Поэтому очень важно изучить и оценить индивидуальные особенности этого качества у каждого военнослужащего.

Процесс развития личной и коллективной дисциплинированности является сложным и противоречивым. Он имеет разнонаправленные тенденции и изменяется – не только в темпах, но и в направлении развития в ходе службы. Обобщая ряд внутренних и внешних дисциплинарных конфликтов, можно выделить те психологические противоречия, которые и составляют так называемые проблемы поддержания и укрепления дисциплины:

1. Хорошо изучено ставшее чуть ли не традиционным противоречие между искренним стремлением к порядку и многочисленными эмоциональными срывами, проявлениями слабости, непослушательности и другими дефектами в характерологическом звене дисциплинированности. Серьезными причинами нереализуемости хороших дисциплинарных намерений является низкая физическая выносливость,

«справедливые» требования службы, «настоящей» дисциплины с нежеланием подчиняться фактическим распоряжениям и реальным порядкам.

4. Хорошо известна проблема так называемой «дисциплинарной усталости». Это чаще всего функция времени службы в условиях чрезмерной дисциплинарной нагрузки: неоправданных ограничений и запретов, грубости в требованиях и замечаниях. Существенно увеличивает опасность наступления этой специфической усталости отсутствие целесообразной и социально-значимой деятельности, которая отвечала бы воинской специальности и боевому назначению подразделения. Способствует дисциплинарной усталости проблема различных сроков службы, одной из социально-психологических пружин которой является всяческое раздувание у молодого воина ожидания будущей «компенсации» за тяготы и лишения, испытываемые в начале службы. Усталость наступает и тогда, когда воин не получает надлежащей поддержки со стороны командира и коллектива, когда он со своей дисциплинированностью оказывается в положении «белой вороны», в одиночестве. И тогда он принимает решение «быть как все».

5. Пятая проблема упадка дисциплинированности также является социально-психологической: формальный подход офицеров к категории дисциплинированных военнослужащих: обращение с ними такое же, как с неопытными солдатами; та же опека, недоверие к их самостоятельности, настороженность, ожидание с их стороны какого-то проступка. Кроме этого, воин срочной службы по мере приобретения опыта сильнее реагирует на несправедливость, на требования выполнять работу, которую он считает ненужной. Он острее чувствует нарушения дисциплины власти. Из-за всего этого его поведение приобретает оттенок дерзости и своеволия, укореняется привычка противоречить, пререкаться, выражать недовольство поручениями, которые не соответствуют его статусу.

Развитие дисциплинированности идет иногда и таким путем, когда человек, проявивший себя поначалу слабым, «безотказным» членом коллектива, на которого взваливают всю работу, на определенном этапе службы начинает «огрызаться». Иногда он меняет свое поведение, опираясь на поддержку друзей, которым обидно смотреть на то, как некоторые должностные лица злоупотребляют послушанием солдата.

В итоге подразделение, где много старослужащих солдат и сержантов, становится каким-то развязным, хотя дисциплинарных проступков здесь может фиксироваться меньше. Возникают вопросы: то ли солдаты строят свое поведение на грани между нормой и проступком, то ли они умеют скрывать нарушения порядка, то ли командование смотрит сквозь пальцы на известные вольности в их поведении?

6. Разочарование военнослужащего в высоких нравственных основах воинской дисциплины и всей службы, падение его морального состояния, которое может быть следствием непосредственного отрицательного опыта. Если воин имел основания убедиться в том, что забота некоторых должностных лиц подразделения (части) о дисциплине носит формально-лицемерный характер, что подлинный порядок того или иного начальника не интересует, что его жесткие и даже жестокие требования к подчиненному не подкрепляются высокими мотивами, благородным примером личной порядочности, то отношение этого воина к дисциплине тоже принимает формально-показной вид. Система дисциплинарных ценностей деформируется.

7. Проблема регресса в динамике дисциплинированности – влияние повседневного организационного (служебного) стресса, в котором бывает тот или иной военнослужащий, а то и коллектив в течение продолжительного времени. Неудовлетворение материально-бытовых потребностей; невозможность раскрыть и реализовать в существующих рамках свои способности и творческую энергию, отсутствие надлежащего отношения сослуживцев и начальников (уважения, защиты и поддержки, товарищества, дружбы и т.д.) – все это создает настроение, не способствующее соблюдению установленного порядка. Все это вносит в структуру личности такие мотивационные и характерологические элементы, которые, снижая уровень дисциплинированности, обеспечивают какое-то удовлетворение, уменьшение хронического эмоционального напряжения, дают известную разрядку.

Развитие дисциплинированности в условиях военной службы характеризуется известным индивидуальным своеобразием: у каждого военнослужащего свой вариант развития, свой путь к дисциплине. Беседы с солдатами, сержантами, прапорщиками и офицерами, обобщение биографических материалов и данных о состоянии дисциплины различных категорий военнослужащих на различных этапах их жизненного и служебного пути показывают, что чаще встречаются

следующие варианты: «трудный старт», «последовательный рост», «благотворный взрыв», «неожиданный провал».

Многочисленные формы и методы укрепления дисциплины только тогда дают устойчивые и надежные результаты, когда они лично ориентированы, нацелены на прогрессивное развитие дисциплинированности воина. Универсальный закон всякого социального вмешательства требует согласования с индивидуальными особенностями людей, соответствия содержанию проблем, с которыми они сталкиваются в своей жизни и деятельности. Процесс овладения военнослужащими специфической военно-нормативной системой, а также общей нравственностью и законами права, как показано ранее, сопровождается внутренними и межличностными конфликтами, имеющими порой драматические последствия. Поэтому необходимы высокая психологическая компетентность, доверительные взаимоотношения, товарищеское сотрудничество с воинами, имеющими свои дисциплинарные проблемы.

В частях в систему дисциплинирования внедряются формы работы, получившие название психокоррекции. Их отличительным признаком является направленность на конкретный психологический механизм, на четко определенную погрешность в его функционировании, следствием которой явились те или иные дисциплинарные проступки. Дисциплинарная психологическая коррекция соединяет в себе приемы педагогической деятельности и психотерапии, реализуемые преимущественно практичными психологами, имеющими теоретическую подготовку и опыт в области психологического консультирования и помощи людям, поведение которых имеет асоциальную ориентацию или характеризуется недостаточной внутренней организованностью и слабым контролем.

Центральной задачей дисциплинарной психокоррекции – развитие умения воина реализовать свои права, проявлять чувства и удовлетворять свои потребности социально приемлемым способом, отвечающим условиям военной службы, повышению боевой готовности. Дисциплинарная психокоррекция имеет точную ориентацию на конкретный дефект в психической структуре в дисциплинированности воина.

Исходя из представлений о строении этого качества различают два направления коррекции.

Первое – комплекс индивидуализированных мероприятий по усилению регулирующей функции психики, развитию эмоционального самоконтроля и самоуправления, укреплению самообладания.

Второе – нормативно-ценностная коррекция, состоящая во внесении определенных исправлений в индивидуально-личностную систему норм и введении эталонов, которым воин следует в своей службе и быту.

Как вариант рассмотрим один из возможных подходов к психокоррекции такого явления, как неповиновение.

Неповиновение – явление межличностное, социально-психологическое. В нем участвуют по крайней мере два человека, поэтому и диагностическая и собственно коррекционная работы должны принимать во внимание возможный «вклад» обеих сторон в конфликт – как неповиновущего подчиненного, так и начальника. Неповиновение часто является реакцией на нарушение дисциплины власти. Если власть дискредитируется недисциплинированностью её носителей, а механизм управления деформирован карьеризмом, безнравственностью, «очковтирательством» и некомпетентностью, то неповиновение будет естественным протестом против всего этого.

Первыми подготовительными действиями в системе психокоррекции по поводу неповиновения являются:

- диагностирование и классификация самого явления;
- оценка его идентичности, конкретной разновидности (типа), мотивации, других свойств и причин.

Очень важно исключить ошибку идентификации данного поведенческого факта как неподчинения, не допустить субъективизма в его восприятии и оценке.

В ряде случаев возможно предварительное определение склонности к неповиновению, пока она не привела к соответствующему проступку. Это опережающее диагностирование осуществляется по косвенным психологическим признакам:

- значительное волевое усилие, прилагаемое военнослужащим для преодоления внутреннего сопротивления требованиям начальника;
- чувство стыда и униженности, испытываемое некоторыми военнослужащими в ситуации подчинения;
- избегание начальника, страх перед ним, всякого рода попытки уклониться от получения указаний;
- словесное выражение недоверия к должностным лицам (начальству), частные замечания, позволяющие сделать вывод, что у данного военнослужащего отсутствует уважительное отношение к командирам, начальникам, вообще ко всем, кто наделен властью.

Неповиновение имеет разные психологические причины, в числе которых:

- самоутверждение – внутриличностное и межличностное (внутриколлективное), желание привлечь внимание к себе, в том числе и со стороны командиров;
- более или менее преднамеренная защита от чрезмерной требовательности и перегрузки заданиями, замечаниями, а также наличие лени или скрываемого неумения (боязни) выполнить требуемое;
- неприятие личности командира, а также реакция на управленческую ошибку (грубость, непродуктивное распоряжение);
- проявление широкой отрицательной установки к лицам и органам, наделенным властью, негативного отношения к авторитетам вообще;
- разрядка эмоционального напряжения, смещенная агрессия, вызванная причинами, не имеющими прямого отношения к ситуации неповиновения;
- реализация коллективного, группового отношения к недостаточному авторитету командира, следование отрицательному примеру дезорганизаторского поведения других.

Каждая из названных причин (мотивация) нуждается в целенаправленном коррекционном воздействии.

Для преодоления, например, невыдержанности, склонности к пререканиям и неподчинению, как выявившихся, так и созревающих, можно пользоваться следующими приемами.

1. Развитие внутренней концептуальной базы личностной вовлеченности в систему социальной саморегуляции и управления, преодоление негативного отношения к власти и авторитетам путем развернутого разъяснения механизма функционирования военной организации, общества в целом, а также установления доброжелательных отношений с подчиненными.

2. Снятие эмоционального напряжения, страха, физической и умственной скованности у подчиненного, находящегося в контакте с командиром.

эмоционально-волевая неустойчивость и другие «недостатки», не имеющие непосредственного отношения к дисциплине.

Показатель динамический отражает важную сторону развития дисциплинированности личности. Всякого рода изменения социальной установки условий службы, решаемых задач побуждают овладеть новыми правилами.

2. Следующий показатель дисциплинированности – ее уравновешенность и гармоничность. Он определяется соотношением само-дисциплинированности (нормативности) и исполнителности. Недостаток самодисциплины проявляется тенденцией к дисциплинарным проступкам в условиях самостоятельности поведения, невозможности получить точные указания. Недостаток исполнителности рождает тенденцию к пререканиям, неповиновению при выполнении распоряжений.

Дисциплинированность должна быть устойчивой в ситуации, вызывающей нервно-психическое напряжение (страх, панику, другие формы стресса), при необходимости перенести тяготы и лишения, вести борьбу с голодом, жаждой, усталостью, сонливостью и другими негативными психофизиологическими состояниями. Необходима также и социально-психологическая устойчивость дисциплинированности, то есть способность воина противостоять негативным воздействиям на его поведение со стороны недисциплинированных военнослужащих, а также таких факторов, как общественное мнение не дисциплинированного подразделения, его незрелые традиции.

3. В воинских коллективах распространены конфликты, состоящие в столкновении воображаемой готовности соблюдать

(части) в целом. Ориентируясь на более высокие этапы дисциплинарной системы, психокоррекционные мероприятия реализуются в двух вариантах: индивидуально и группово.

Индивидуальный вариант – это работа старшего начальника или психолога с должностными лицами, наделенными властью и несущими ответственность за дисциплину своих подчиненных, если они испытывают психологические трудности в реализации своих функций. Эти трудности многообразны, и справиться с ними самостоятельно способен далеко не каждый офицер. Сталкиваясь со сложными дисциплинарными проблемами, оставаясь в одиночестве, без помощи старшего товарища, некоторые офицеры становятся жестокими в обращении с подчиненными, как виновными в тех или иных проступках, так и с теми, от кого проступки только ожидаются. Преодоление жестокости начальника – важнейшая задача дисциплинарной психокоррекции.

Кроме того, в специальной психологической помощи нуждаются офицеры, проявляющие повышенную нервозность, болезненно реагирующие даже на незначительные отклонения от предписанного порядка. Приходится также иметь дело с позицией беспомощности в решении дисциплинарных проблем, обусловленной их сложностью и объемом и проявляющейся в бесконечных жалобах на трудности объективного, социального и другого характера. Необходима психокоррекция и в случае развития «дисциплинарной слепоты» – адаптации к беспорядку, снижения критериев, используемых при оценке состояния дисциплины. И, наконец, психокоррекция является средством преодоления целенаправленного отказа от выполнения дисциплинарных функций, мотивированного разными причинами, например, загруженностью, более важными и неотложными делами.

Групповая психокоррекция проводится с командирами и другими должностными лицами чаще всего в форме дисциплинарной игры. В ходе игры офицеры выступают в основном со своих служебно-должностных позиций. Усилия участников игры направляются на достижение трех взаимосвязанных целей:

- а) выработку взаимопонимания и повышения уровня коллективизма в выполнении дисциплинарных функций;
- б) исправление индивидуальных подходов, форм и методов работы, уточнение точек зрения и понимания проблем;
- в) решение основной задачи, сформулированной в процессе общей диагностики состояния дел и состоящей, как правило, в том, чтобы найти пути коренного улучшения состояния дисциплины в подразделении, коллективе.

МИРОВОЙ РЕКОРДСМЕН ЕДИГЕ ЕМБЕРДЫ СТАЛ ЧЕМПИОНОМ АЗИИ ПО ТЯЖЕЛОЙ АТЛЕТИКЕ

ЖАЛАҢТӨС БАҢАДУР ТУРАЛЫ ФИЛЬМ ТҮСІРІЛМЕК

Өзбекстанда Жалаңтөс Баһадүр туралы фильм түсірілмек, деп хабарлайды «ӨЗА» ақпарат агенттігі.

Жалаңтөс Баһадүр Сейітқұлұлы (1576-1656) Қызылорда облысы, Қазалы аумағында дүниеге келген. Қазақ батыры, әскербасы, Самарқан әмірі, ХҮІІ-ХҮІІІ ғасырларда өмір сүрген Әйтеке бимен аталас туыс болып келеді.

Тарихи деректерге сүйенсек, 1640 жылы Жалаңтөс батыр қазақ және өзбек жерлеріне шабуыл жасаған қалмақ ханы Батурға қарсы қол бастап, оны жеңіліске ұшыратты. Жалаңтөс батыр Самарқанның орталығы Ре-

гистанда 1619-1633/36 жылдары «Ширдор» (Арыстан медресесі) медресесі мен 1647-1660 жылдары «Тиллақори» (Алтынмен аталған) медресесін салдырды, кейінірек олар бүкіл елге әйгілі болды. Бұл архитектуралық ғимараттар өзінің әсемділігімен дүйім жұртты тандандырып, Шығыстың сәулетшілік өнерінде ерекше орын алады. Жалаңтөс батырдың сүйегі Самарқаннан 12 шақырым жерде орналасқан Дағбит қыстауындағы зиратқа қой-

ылған. Жалаңтөс батырдың ұрпақтары бұл күнде Қызылорда облысының Қазалы ауданында ғұмыр кешуде. Өзбекстандық БАҚ-тың мәліметінше, Жалаңтөс Баһадүр – ұлттық деңгейдегі кейіпкер. Оның арқасында

бүкіл әлем Регистан алаңының әсемдігі мен сәнін тамашалауда. 15 ғасырда Мырза Ұлықбек салған медресенің жанынан екі ғасыр өткен соң оның бұйрығымен екі медресе – «Шердор» және «Тиллақори» салынды. Өзбекстан басылымы Жалаңтөс туралы мәлімет, өкінішке қарай, аз екенін айтады.

Өзбекстан Президентінің жеке тапсырысы бойынша түсіріліп жатқан бұл фильм де халыққа, әсіресе, жастарға сәулеттік мұралардың қалай жасалғанын жеткізуге бағытталған. «ӨЗА» ақпарат агенттігінің келтірген дерегіне сүйенсек, Самарқанд шетелдік кинематографистерді тартатын орталыққа айналып келеді, қаланың кино түсірілім орны ретіндегі беделі тез артауда.

Кинематография агенттігінің бас директоры Фирдавс Абдухоликов атап өткендей, Самарқанд бірлескен фильмдер түсіретін орына айналды. Жақын арада мұнда өзбек-тажик кинематографистерінің бірлескен «Науаи мен Жамий» фильмін түсіру жұмыстары басталады. Сонымен бірге, Самарқандта экшн жанрындағы «Бұл дүниеде маған орын жоқ» түрік сериалының түсірілімі басталмақ.

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДРОНДАРЫ ЭКСПОРТТАЛАДЫ

Parstoday Қазақстанның дрондары Сербия еліне экспортталады. Бұл туралы осы аптада Иранның Parstoday ақпарат агенттігі хабарлаған болатын.

Parstoday ақпарат агенттігінің келтірген дерегіне сүйенсек, Сербия Қазақстаннан ұшқышсыз ұшақ сатып алады. Бұл дрондарды сатып алу туралы келісімге «Қазақстан Инжиниринг» ұлттық компаниясы мен сербиялық «Югоимпорт-СДПР» (YUGOIMPORT-SDPR) компаниясы арасында қол қойылған. «Қазақстан Инжиниринг» ұлттық компаниясының хабарлауынша, бұл ел шығарған ұшқышсыз ұшақтар жылу ағынының тренажерімен, тез ажыратылатын қанаттарымен, автоматты ұшқыш жүйесімен және парашют жүйесімен жабдықталған.

Айта кету керек, Қазақстанда жасалған бұл дрондардың тоқтаусыз максималды ұшу қашықтығы 55 км, ең жоғары ұшу биіктігі 3500 метр.

Сонымен қатар, «Қазақстан Инжиниринг» ұлттық компаниясының басқарма төрағасы Теміржан Әбдірахмановтың айтуынша, Қазақстан мен Сербия арасында қол қойылған келісімге сәйкес, жақын арада зымырандар мен артиллериялық оқ-дәрілер, сондай-ақ 82 және 120 мм калибрлі бірлесіп шығару басталады.

NASA ҒАЛАМНЫҢ ЕҢ ТЕРЕҢ ИНФРАҚЫЗЫЛ СУРЕТІН ТҮСІРДІ

NASA-ның Джеймс Уэбб ғарыштық телескопы алыстағы ғаламның терең және айқын инфрақызыл суретін түсірді, деп хабарлайды ҚазАқпарат.

«ҚҰМ БАТАРЕЯЛАРЫ» ТАЗА ЭНЕРГИЯНЫ БЕРЕ АЛДЫ

Финляндияда әлемдегі алғашқы құм батареясы іске қосылды.

BBC ақпарат агенттігінің дерегіне, ол энергияны күн, жел және басқа да жаңартылатын көздерден бірнеше ай бойы сақтауға мүмкіндік береді.

Технологияны әзірлеушілер бұл өнертабыстың жасыл энергетиканың қарқынды дамуы жолында тұрған басты мәселе – маусымдық сипатын шешетініне үміттенеді.

Батареяның жұмыс істеу принципі қарапайым: ар-

зан түсетін күн және жел энергиясы лас құммен толтырылған бассейнді жылыту үшін пайдаланылады.

Құмды шамамен 500 °C температураға дейін қыздыруға болады және оның жоғары жылу сыйымдылығы оған энергияның негізгі үлесін сақтауға мүмкіндік береді. Кейінірек оны қыста, жылуға сұраныс артқан кезде және онымен бірге баға көтерілгенде тұрғын үйлерді жылытуға пайдалануға болады.

БІЛЕ ЖҮРІҢІЗ...

ӘЛЕМНІҢ ЕҢ ҮЗДІК 10 ТАНКІСІ

Адамзат тарихындағы дүниежүзілік соғыстарда қуатты машиналар керек болғаны рас. Нысананы дәл көздеп ату, жылдам жүру сынды қызметтерді адамдарға қарағанда техникалардың жақсы атқаратыны жасырын емес. Дегенмен, ең алғашқы танктердің жасалғанына жүз жылдан асса да, осы салада жетістікке қол жеткізу өте қиын. Танктерді өндірушілерді саусақпен ғана санауға болады. Егер сіз әлемнің әртүрлі елдерінде Қарулы Күштерінде жұмыс істейтін автомобильдер тізіміне қарасаңыз, әрі кетсе 10-15 танк өндіретін өндірушілерді байқайсыз.

Біз армия технологиялары мен жаһандық қауіпсіздік сияқты мәселерді бөлісетін, шетелдік әскери басылымдарында және блогтарында жарияланған танктер рейтингтерін талдай келе, батыстың әскери сарапшыларынан жоғары баға алған 10 танкті таныстырмақпыз. Үздіктердің реттік санын соңынан бастағанды жөн санадық.

10. VT-4/MBT3000 (ҚЫТАЙ)

Соңғы 50 жыл ішінде Қытай мемлетінде шығарылған танкілері америкалық стандарттардың талабына сай емес деп есептеген екен. Бұл ұзақ уақыт бойы басқа мемлекеттердің танкілерінен жасырын түрде алынған үлгілерден көшірілген деген пікір болған еді. Осы техниканың нәтижесінде Кеңестік дәуірлердегі танк сұлбасы көп болды, алайда кей мүмкіншіліктері жағынан әлдеқайда нашар болды.

Жақында бұл пікірді Қытай мемлекеті жоққа шығарды. Қазіргі заманғы қытайлық әскери техниканың бұрынғысынан да едәуір дамығанын және де шетелдік технологиялар мен конструкцияларға негізделіп жасалғанын көруімізге болады. Дизайны жағынан да өзгерістер бар екенін айта кетугіміз керек.

Біз сіздерге таныстырғалы отырған – VT-4 маркалы танк. VT-4 маркалы танк MBT3000 деген атаумен де шығып жүр. Қытай мемлекеті VT-1 моделінен де жақсартып, VT-4 моделін шығарғанын айтады. Танкті құрастырған – NORINCO корпорациясы. Бұл танк жөніндегі ең алғашқы рет концепциясы 2012 жылы ұсынылған екен.

VT-4 танктің артықшылығына келсек, цифрлық интерфейсі мен жауынгерлік басқару жүйесі бар. Одан бөлек әуеде шабуылдаушы зымырандарды анықтап қана қоймай, оған қарсы төтеп шабуыл жасайды.

9. БМ «ОПЛОТ» (УКРАИНА)

КСРО ыдырағаннан кейін Украинаның Харьков қаласында Т-80 УД маркалы танк жасайтын зауыты қалды. Украин инженерлері өз көлігін дамытуды қалады. Сондықтан Т-80 жобасын негіз ретінде қабылдап, оның дизайнын өзгерту туралы шешім қабылдады. Бұл жұмыстың нәтижесі Т-84 болды, ол уақыт өте келе «Оплотқа» айналды. Танк жаңартылған болатын, ол бүгінгі күні нарықтағы ең күрделі машиналардың бірі болып саналады.

Советтік танктердің көпшілігі сияқты, «Оплотта» да 125 миллиметрлік қарумен қатар, ол бірнеше жарылғыш және лазермен басқарылатын анти-танк зымырандарын шығаруға қабілетті.

Оқ-дәрілерді автокөлік құралын пайдаланып 8 секунд ішінде тиеп үлгереді. Нысананы табуға және дәл сәйкестендіруге экипаж панорамалық және жылулық көздіктерден көмектеседі, ал қару-жарақ баллистикалық компьютерді пайдаланады. Бұл – өртке қарсы жүйенің бір бөлігі.

8. Т-90АМ (РЕСЕЙ)

Кеңестік Т-72 танкі әлі күнге дейін әлемнің көптеген елдерінде жұмыс істеп тұр. Машина соншалықты танымал болды, себебі ол үнемі жаңартылып отырған еді. 90-шы жылдардың ортасында Т-72 негізіндегі Т-90 жаңа моделі жасалды. Сырттай қарасаңыз өте ұқсас, бірақ техникалық айырмашылықтары бөлек.

Қорғау тұрғысынан, Т-90 америкалық қару-жарақ снарядтарына қарсы тұру үшін салынған жаңа мұнараның арқасында өзінен бұрынғыдан асып түседі. Қосымша қорғаныс зымырандарды лазермен анықтау жүйесі арқылы қамтамасыз етіледі. Негізгі қару – 125 мм қару (пушка). Т-90-ды америкалық «Абрамс» деп жиі салыстырады. Бірақ, бұл танктерді салыстыра келе, америкалықтар артықшылықтарға ие екені анықталды.

7. АМХ-56 LECLERC (ФРАНЦИЯ)

Француз әскерілері Leclerc танкісімен 1992 жылдан бері бірге. Бүгінгі күні француз әскерлерінде 400-ден астам, Біріккен Араб Әмірлігінің әскерінде 350-ден астам Leclerc танктері бар.

Ұзақ уақыт бойы Leclerc әлемдегі ең қымбат танкі болып саналды. Себебі, бортында орнатылған күрделі жүйелерге байланыстырылды.

АМХ-56 Leclerc өте тез және 120 мм калибрлі мылтық үшін минутна 12 оқты жүктей алады. Өрт сөндіру жүйесі сандық жүйеде. Алты түрлі тарапты қамтамасыз етеді және өртті 30 секунд ішінде сөндіруге мүмкіндік береді.

Жылу көздері мен лазерлі диапазондар жауды анықтап, төрт километр қашықтықтан тойтарыс беруге көмектеседі.

Бұл танктің соңғы үлгілері белсенді реактивті қарудан тұрады. Барлық осы заманауи технологиялар лазерлі жүйемен жұмыс істейді және зымырандық шабуылдарды ескерту жүйесі бар. Сондай-ақ жалған нысаналармен қатар гранатадан қорғалған.

6. CHALLENGER 2 (ҰЛЫБРИТАНИЯ)

1998 жылдан бері британдық Challenger 2 әскерілер үшін қызмет етіп келеді. Ол әлемдегі ең қорғаныс мықты танк ретінде танымал. Сарапшылар бұл жоғары дәрежені Dorchester броньның арқасында мүмкін екенін айтады. Оның құрамы белгілі емес, бірақ металл-керамика және басқа да металдардың қорытпасы болуы мүмкін. Challenger 2 танкіндегі қару-жарақтың қуаты соншалықты күшті, ол Ирак соғысы кезінде бірнеше рет қарсыластың

гранатасына тойтарыс берген.

Challenger 2-нің бүкіл тарихында тек бір рет қана шабуылға ұшыраған екен.

Британдық танк сонымен қатар динамикалық анти-кумулятивті қорғаныс модульдерімен жабдықталған. Негізгі жауынгерлік танктерден айырмашылығы, Challenger 120 мм қару-жарақпен қаруланған, бұл оның жоғары дәлдік дәрежесін береді.

Экипаждағы отпен басқарылатын компьютерді канадалық инженерлер құрастырса, жауынгерлік ақпараттық жүйесін британдық инженерлер құраған. Бұл танктің барлық жүйелерін және опснейлерін біріктіруге көмектеседі.

5. LEOPARD 2A7+ (ГЕРМАНИЯ)

Leopard 2 – бұл өте ескі танк. 1979 жылдан бері әскери салаға пайдалануға енгізілген. Дегенмен, танк жаңғыртудың арқасында әлі күнге дейін ең жақсы танк болып табылады.

Моделінің қазіргі нұсқасы Leopard 2A7 + - көше күресіне, яғни, Иракта танктерді пайдалану тәжірибесіне негізделіп жасалған.

Leopard 2 120 мм-ден тегіс ұңғылы (қарумен) пушкамен қаруланған, ол LANAT басқаратын зымыранды қоспағанда әртүрлі оқ-дәрілерді атуға қабілетті. Қару толығымен тұрақтандырылған және лазерлі диапазондағы жүйеге қосылған, ол 5 километрге дейін қашықтықта қозғалу кезінде мақсатқа жетуге мүмкіндік береді.

Командалық-ақпараттық жүйе – күндізгі және жылулық көріністерді жақсартумен қатар, жаңа «Leopard 2» модельдерін «аң аулауға» таптырмас құрал. Қарсылас танктерге қарағанда ұрыс алаңында артықшылығы бар.

Leopard 2 динамикалық қорғаныспен жабдықталмаған, бірақ көпқабатты композициялық қаруды пайдаланады, оның үстіне қорғауды күшейту үшін модульдік бейіндік бронь орнатылады.

► Дайындаған Алмабек ЕРБОЛАТҰЛЫ Алматы қаласы

4. ТУРЕ 10 (ЖАПОНИЯ)

Қазіргі заманғы әскери техника туралы айтқанда, Жапония жиі назардан тыс қалады. Бекер. Жапондық танкілердің құрылысшылары тамаша Туре 10 танкісін жарыққа шығарды. Ол 2012 жылы қолданысқа енгізілді. Бұл танк Күншығыс елінің әскери саласына үлкен қадам болды.

10 түрі 120 мм-лік тегіс ұңғылы қарумен жабдықталған. Автоматты түрде зарядталады. Экипажда үш адам, олардың барлығы нанокристалдық болаттан қорғалған бөлікте отырады. Оның ерекшелігі қарапайым болаттан үш есе артық.

Танкте жауынгерлік алаңдағы жағдайды қадағалайтын күрделі жүйе бар, ол қазіргі заманғы басқа танктерге қарағанда артықшылық береді.

3. MERKAVA IVM (ИЗРАИЛЬ)

Ұзақ уақыт бойы Израиль импорттық танктермен күресуге мәжбүр болды. Бірақ елдегі әскери ахуал өзінің меншікті танкісі – Merkava-ны дамытуға мәжбүр етті.

IVM үлгісі төрт экипажды құрайды. Сондай-ақ, резервте тағы бірнеше жауынгер бар.

Merkava IV-нің басты басымдығы – қорғаныс. Израильлік мамандар модульдік қару-жараққа сүйенеді, ол тез ауыстырылуы мүмкін. Сондай-ақ, жасыруға көп көңіл бөлінді. Танк ұстаушылар тіпті өзіннен шыққан түпінде де жауынгерлік алаңда көрінбейтін етуге тырысты.

Қорғаныс үшін Thorpu жүйесі пайдаланылады, олар қауіп-қатер туралы ескертіп, анттанк зымырандарын бейтараптандырады. Негізгі қару-жарақ –120 мм қару.

2. M1A2 SEPv2 (АҚШ)

Abrams – танкілерінің ішіндегі ең үлкен жауынгерлік тәжірибесі бар машина. 1980 жылдан бері қызмет етіп келеді. Бірақ 35 жыл бойы танк ескірген деп ойланмаңыз. «Abrams» үнемі жаңартылып, жетілдірілуде.

Басқа батыс танктер сияқты, M1A2 SEPv2 де 120 мм қаруға ие. Abrams-пен жұмыс істейтін раковиналар заманауи қару-жарақтарға қол жеткізе алады.

M1A2 SEPv2 қорғауы ланинатталған болаттан тұрады. Америкалық танктерді өндіруде бұрында жарамсыз болып қалған ұранды қолданады. Бұл элементтің жоғары тығыздығы бар, сондықтан тесуге қиын.

M1 Abrams компаниясының заманауи моделі заманауи электроника арқасында айтарлықтай жақсарды. Танктер термалды бейнелеу және GPS жүйелерімен жабдықталған. Одан бөлек басты артықшылығы қаруды қашықтан басқаруға болады.

1. K2 BLACK PANTHER (ОҢТҮСТІК КОРЕЯ)

1990 жылдардың ортасында Оңтүстік Корея өз танкін дамыту туралы шешім қабылдады. Нәтижесінде Hyundai Corporation компаниясы K2 Black Panther танкісін жасап шығарды.

Сырттай қарағанда K2 неміс Leopard 2 еске түсіреді. Техникалық тұрғыдан бұл танктер бірдей. Корейлік танк Leopard 2 сияқты 120 мм қарумен және 1500 ат күші бар дизельді қозғалтқышпен жабдықталған.

Сныратарды тасымалдау қызметі негізінен француз АМХ-56 Leclerc-де қолданылатын жүйеге өте ұқсас.

K2 Black Panther минутна шамамен 10 оқты ата алады. Жауынгерлік алаңда заманауи бақылау жүйелері арқылы корейлік танк әлемдегі ең тиімді қару болып саналды.

Корпусы жарылғыш реактивті қару-жарақтың соққысынан қамтамасыз етеді. Зымырандардан қорғану үшін, танкте пассивті және белсенді қорғаныс қолданылады. Қауіпсіздік туралы ескертеді және өте белсенді. Израиль мемлекеті шығарған Merkava секілді, ракеталарды да бұзуға қауқарлы.

ҚАЗАҚСТАНДЫҚ ӘСКЕРИ ДӘРІГЕРЛЕР ЖАПОНЫҚ ӘРІПТЕСТЕРІНІҢ ТӘЖІРИБЕСІМЕН ТАНЫСТЫ

КАЛЕЙДОСКОП

ПРОТИВОСТОЯТЬ ОБМАНУ И СЛУХАМ

Редакция газеты «Сарбаз» запускает рубрику «STOP FAKE», цель которой – проверка и опровержение распространяющихся в воинской среде слухов и недостоверной информации о деятельности казахстанских Вооруженных Сил.

Как правило, указанные материалы искажают реальную картину, формируют негативное мнение об армии, снижают привлекательность и престиж воинской службы.

Публикация недостоверной информации со скандальным и провокационным подтекстом исходит от недостаточно сознательных граждан, стремящихся повысить свою популярность и рейтинг в интернет-пространстве (так называемый хайп).

Зачастую распространяемые в средствах массовой информации материалы не подвергаются сомнению и воспринимаются обществом, как нечто правдивое и достоверное, несмотря на то, что впоследствии эти факты легко опровергаются.

К примеру, периодически распространяется информация об участии казахстанских военнослужащих в боевых действиях за рубежом. Подтверждением тому якобы служат передвижения военной техники внутри Казахстана, в том числе к северным и западным рубежам страны. Конечно же, данная информация была немедленно опровергнута в Министерстве обороны, а на распространяемых видео запечатлено плановое передвижение военной техники в рамках боевой подготовки войск.

Необходимо добавить, что решение о направлении воинского контингента Вооруженных Сил Республики

Казахстан для выполнения международных обязательств по поддержанию мира и безопасности принимает Парламент на основании соответствующего предложения Президента страны. Запрос о направлении казахстанских военнослужащих в какую-либо другую страну не поступал, соответственно, и не рассматривался.

Другой пример фейковой новости. Не так давно в мессенджерах стала популярной теория о распылении ядов с самолетов и вертолетов, сопровождаемая снимками боевых вертолетов над городом Шымкент. Данная информация была опровергнута военным ведомством. Военные самолеты и вертолеты не оборудованы специальной подвесной системой, необходимой для распыления каких-либо жидкостей. А те подвесные системы, которые имеются в распоряжении Военно-воздушных сил Сил воздушной обороны, предназначены для заполнения исключительно водой, и набрать в них другие жидкости не представляется возможным. Указанные системы используются для тушения степных и лесных пожаров.

Как видим, различные информационные вбросы и фейковые материалы наносят существенный урон имиджу Вооруженных Сил, дискредитируют и компрометируют военную среду.

STOP FAKE

Особенностью фейковой информации является оперативность их распространения с помощью пересылаемых друг другу сообщений и постов с эмоциональной окраской в популярных мессенджерах «WhatsApp», «Tik Tok», «Instagram», «Facebook» и др.

Авторы фейков, опираясь на принципы и идеи концепции управления «психологией масс», умело используют приемы и способы для манипуляции общественным сознанием в своих, к сожалению, сугубо корыстных целях.

В этой связи рубрика «STOP FAKE» будет помогать читателю отличить реальные факты о казахстанской армии от придуманных.

Если вы столкнулись с информацией о деятельности Вооруженных Сил, в достоверности которой сомневаетесь, просим написать на электронный адрес info@sarbaz.kz с пометкой «STOP FAKE». Достоверность данных будет проверена, а результаты опубликованы в рамках рубрики на электронном портале Sarbaz.kz и на страницах нашего издания.

«МЕРИДИАН» – СОСТЯЗАНИЕ ВОЕННЫХ ТОПОГРАФОВ

Три конкурса Армейских международных игр в этом году пройдут на территории нашей страны: состязание расчетов минометной батареи – мастера «Артиллерийского огня», комплекс военно-спортивных стрельб состязаний «Тактический стрелок», соревнования специалистов военно-топографических служб «Меридиан».

Конкурс военных топографов «Меридиан» пройдет во второй раз. Впервые соревнования прошли в 2021 году на территории Российской Федерации. Особенность конкурса «Меридиан» заключается в цели самого конкурса - это военно-прикладные состязания между специалистами топографической службы, проходящих службу на должностях офицерского, сержантского, рядового состава, то есть должностных лиц, ответственных за организацию состава, создание запасов, накопления запасов и обеспечения различной информации о местности. Цель конкурса - это обмен опытом в организации войск геопрозрачной информацией о местности, развитие международного военного, военно-технического сотрудничества. Сама состязательная часть конкурса состоит из 3 этапов. Первый этап - это «Огневой рубеж», в ходе проведения самого этапа военнослужащий выполняет практическое упражнение по стрельбе из стрелкового оружия в тире на полигонах, стрельба на точность и на время. Второй этап - «Азимут», в ходе которого расчеты выполняют движение по азимутам, в ходе которого на определенных точках выполняют специальные задания. Третий этап - «Топографический квадратлон». Это заключительная часть самого конкурса, в ходе которого военнослужащие должны показать свое мастерство, слаженность расчетов, при выполнении задач по определению координат цели, объектов местности с определенной точностью.

Говоря о подготовке, на самом деле мы начали

подготовку ещё в феврале месяце, т.е. мы проводили отбор в воинских частях. В апреле месяце мы вывезли всех на полигон, команды готовятся, темп не снижаем, по сегодняшний день также подготовка продолжается. Подготовка команды, инфраструктуры, физической составляющей, согласно этим критериям у нас идёт подготовка. Настрой состава положительный, дух состязательный, я сам лично посмотрел, пообщался, люди готовы, люди покажут то, на что они учились, на что они готовы. Наши надежды такие, что мы выйдем в лидирующие позиции, но при этом мы понимаем, что конкурирующие страны, прибывшие для участия в конкурсе, тоже будут показывать свои результаты. Надеемся, что мы выйдем на лидирующую позицию и останемся лидерами в данном конкурсе, - говорит начальник Департамента геоинформационного обеспечения полковник Серик Жолдыбаев.

По его словам, участники соревнований и сама служба топографическая получают огромный опыт, участвуя в подобных военных играх.

- Все, что мы проходили теоретически: подготовка в училище, подготовка в академии, у нас на сегодняшний день в рамках этого конкурса есть возможность практически показать то, чем реально занимаются военные топографы, специалисты Вооруженных Сил, которые будут участвовать в конкурсе, - говорит полковник Жолдыбаев.

На сегодняшний день для участия в конкурсе заявилось 9 стран: Российская Федерация, Республика Армения, Китай, Беларусь, Узбекистан, Иран, Венесуэла. На данный момент проходит мероприятие по рекогносцировке местности. В район проведения учений прибыли представители из Республики Беларусь и Российской Федерации, из Китайской Народной Республики, они проводят рекогносцировку места проведения конкурса и места проживания.

Стоит отметить, что для иностранных гостей будет организована культурная программа, будут показаны достопримечательности и природа нашей страны.

Напомним, что казахстанские военнослужащие готовятся принять участие в 7 конкурсах АрМИ-2022. Помимо трех «домашних» конкурсов наши соотечественники поборются за медали в «Танковом биатлоне», «Эльбрусском кольце», которые пройдут в России, а также «Воине мира» в Армении и «Кубке моря» в Азербайджане.

АДАПТИРОВАНЫ К ЛЮБЫМ УСЛОВИЯМ БОЯ

Интенсивная боевая подготовка проходит на учебных полигонах Десантно-штурмовых войск. По окончании процесса слаживания отделений, экипажей и расчетов подразделения приступили к практическим боевым стрельбам из штатного вооружения.

Военнослужащие срочной службы, призванные весной 2022 года, в течение месяца по прибытии в подразделения прошли подготовку по специальности и изучили вверенное им вооружение и военную технику, после чего перешли к следующему этапу подготовки, где ведутся боевые стрельбы отделений.

- Мы должны быть адаптированы к любым условиям боя. Помимо приобретения боевых и профессиональных навыков, стрельбы воспитывают в нас чувство ответственности и закаляют моральный дух, - отметил пулеметчик воинской части 61993 рядовой Елдос Коишибаев.

С батальонами первого периода службы отработаны боевые стрельбы отделений по основным темам, таким как отделение в обороне, наступлении, на марше и ведение боевых действий в населенных пунктах.

Главная цель - проверить умение личного состава применять индивидуальное и групповое оружие в сложных условиях боевой обстановки днем и ночью, а также вести активные и слаженные действия против незаконных вооруженных формирований.

БЕЗ ПРЕКРАЩЕНИЯ ПОЛЕТОВ

На Карагандинской авиационной базе личный состав инженерно-аэродромного батальона производит текущий ремонт летного поля.

Фархат КИНЖИТАЕВ

Два раза в год силами личного состава аэродромно-эксплуатационных подразделений воинских частей Сил воздушной обороны проводится осмотр искусственных покрытий элементов летного поля аэродромов с целью выявления дефектных участков и разрушений искусственного покрытия. В случае выявления незначительных дефектов производится текущий ремонт.

Для наиболее трудоемких работ привлекается

инженерно-аэродромный батальон отдельного полка материально-технического обеспечения Сил воздушной обороны. На сегодняшний день батальон в военном секторе аэродрома «Сары-Арка» занят на работах по замене 500 аэродромных плит. Работы запланированы до конца августа.

Для обеспечения постоянной готовности аэродромных покрытий необходимо своевременное проведение комплексных работ по содержанию и ремонту. Такой ремонт производится в перерывах между полетами без прекращения летной эксплуатации.

- Личный состав успешно справляется с поставленными задачами. Инженерно-аэродромный батальон участвует также в жизнедеятельности Войск противовоздушной обороны. В частности, параллельно с Карагандинской авиационной базой батальон занимается укладкой плит в Акмолинской бригаде ПВО, - поделился командир войсковой части 30131 подполковник Сакен Мукимбаев.

За текущий год на учебном полигоне «Матыбулак» силами батальона установлены 2 вертолётные площадки.

Войсковая часть 30131 сформирована 15 мая 1941 года в городе Новозыбков Орловской области. Основным направлением деятельности полка является ремонт и модернизация элементов летного поля аэродрома, перевозка материального и автомобильного имущества, а также горюче-смазочных материалов.

SARBAZ

ПОДПИСКА НА 2022 ГОД

ТОО «ГИС «Эскери Медиа» предлагает подписку на журнал «Айбын» и газету «Сарбаз» на 2022 год! На страницах «Айбын» и «Сарбаз» Вы найдете актуальные военные новости Казахстана и мира, а также аналитические обзоры международных событий.

НАШИ ПОДПИСНЫЕ ИНДЕКСЫ: ЖУРНАЛ «АЙБЫН» - 74055, ГАЗЕТА «САРБАЗ» - 64204.

Цена подписки на газету «Сарбаз»: 1 год – 12758,64/12982,08 тенге (город/село).

Цена подписки на журнал «Айбын»: 1 год – 30711,60/30763,20 тенге (город/село).

Для более подробной информации обращаться: 050060, г. Алматы, Бостандыкский р-н, ул. Жарокова 210 Б, оф. 213, редакция газеты «Сарбаз» и журнала «Айбын».

Тел/факс: 8 (7172) 25-21-63. Электронный адрес: INFO@SARBAZ.KZ

Бас редактор
Алия МАЙСЕИТОВА

Бас редактордың
орынбасары
Тимур АУБАКИРОВ

Руководитель проекта
сарбаз.kz
Тимур КУБЕКОВ

Бөлім меңгерушісі
Ерлібай ҚАДЫРБАЙ

Тілшілер:
Меруерт САФАЕВА
Рима ӘБЕУОВА
Нариман ДЮСЕНОВ

«Шығыс» ӨңК аймақтық тілші
Алуа ИСКАКОВА
«Астана» ӨңК аймақтық тілші
Фархат КИНЖИТАЕВ

«Оңтүстік» ӨңК аймақтық тілшілер
Бақытгүл АБАЙҚЫЗЫ

Дизайнерлер
Зульфия СИСЕНБЕРДИЕВА
Адил ШЕРИМБЕТОВ

Фототілші
Ағыбай АЯПБЕРГЕНОВ

Корректорлар
Сымбат НҰРХАЙДАРОВА
Анель ЭРКИНБАЕВА

Газет «Сарбаз» деген атаумен 2007 жылдың

2-тамызынан бастап шығады.

ҚР Инвестициялар және даму министрлігінде

2015 жылдың 30-сәуірінде тіркелген, куәлігі

№5340-Г

Авторлардың пікірі редакцияның көзқарасымен

әрқес сәйкес келе бермейді. Қолжазба мен

фотосурет рецензияланбайды және

кері қайтарылмайды.

Редакция автор материалын мазмұнын сақтай

отырып өңдеуге, қысқартуға құқылы.

Газет жұма күні шығады.

Бағасы келісімді.

Редакцияның мекенжайы: ҚР, 010000,

Нұр-Сұлтан қ. Есіл ауданы, Комсомол тұрғын алабы,

Домалақ ана көшесі, 11 үй.

Вебсайт: www.sarbaz.kz

Тел/факс: 8 (7172) 25-21-63

E-mail: INFO@SARBAZ.KZ

Газет «Алматы-Болашақ» баспаханасында басылып

шығады. Алматы қаласы,

С.Мұқанов көшесі, 223-Б

Көлемі 3 Б. т.

Осеттік басылым.

Индекс 6048

Таралымы 3600 дана

Тапсырыс №29

Номер кезекшісі

Меруерт САФАЕВА

ҚР Қорғаныс министрлігінің

тапсырысы бойынша шығады

Меншік иесі:

«ГИС Эскери Медиа» ЖШС